

Інформація до проєкту

Секція: Безпекове суспільство: захист свободи, національної безпеки та культурної спадщини України та її громадян

Назва проєкту: Репрезентація українських кордонів, ідентичності та пам'яті в сучасній літературі й медіа як складова національної безпеки України

Тип роботи: наукова робота

Організація-виконавець: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

АВТОРИ ПРОЄКТУ:

Керівник проєкту: Поліщук Ольга Леонідівна

Науковий ступінь: к.філол.н.

Місце основної роботи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Проєкт розглянуто й погоджено рішенням науково-технічної ради Чорноморського національного університету імені Петра Могили від «29» жовтня 2021 р., протокол № 14

Інші автори проєкту:

Васильєва Надія Олександрівна

Науковий ступінь: к.філол.н.

Місце основної роботи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Власенко Інна Василівна

Науковий ступінь: к.філол.н.

Місце основної роботи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Лютянська Наталя Іванівна

Науковий ступінь: к.філол.н.

Місце основної роботи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Стодолінська Юлія Валеріївна

Науковий ступінь: к.філол.н.

Місце основної роботи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Шкірчак Сергій Іванович

Місце основної роботи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Усаченко Ірина Валеріївна

Місце основної роботи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Пропоновані терміни виконання проєкту:

з 01.01.2022 по 31.12.2024

Орієнтовний обсяг фінансування проєкту: 2879,6 тис. грн.

1. АНОТАЦІЯ (до 5 рядків)

Цей проєкт передбачає комплексну ревізію репрезентацій кордонів України, ідентичності та пам'яті в основних культурних практиках, зокрема, у художній літературі та медіа від часів проголошення незалежності України до сьогодення. Результати отримані шляхом залучення інтегрованого підходу до дослідження зазначених категорій стануть вагомим внеском до стратегії збереження національної безпеки та культурної спадщини України та її громадян.

2. ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇЇ АКТУАЛЬНІСТЬ (до 10 рядків)

Головну проблему становить те, як уявлення про ідентичність і пам'ять, репрезентовані в літературі та медіа, впливають на ідеологеми (графєми) кордонів, розроблені політиками, і можуть бути використані для осмислення проблем ідентичності, пам'яті та кордонів України. Проблематизація зумовлена як модерною історією, так і сучасним станом України, який визначається анексією Криму та війною на Сході.

Попри колосальний вплив пам'яті та усвідомлення своєї ідентичності на життя окремих особистостей, соціальних груп, держав, окреслена проблематика заторкується в нас переважно або як частина іншого проблемного поля, або в ознайомчо-описовому ключі.. На часі – предметна спроба осмислення концепту кордону та його впливу на формування і збереження національної ідентичності українців, що є головною складовою національної безпеки.

3. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ (до 10 рядків)

Мета проєкту полягає у з'ясуванні ідеологічних, естетичних, культурологічних коренів і прецедентів актуальних нині репрезентацій *зведення / руйнації / відновлення / утвердження* зовнішніх і внутрішніх кордонів України через політики ідентичності і пам'яті, репрезентовані в сучасній літературі та медіа.

Основні завдання проєкту:

- ревізія моделей національної ідентичності і колективної пам'яті, «архетипного зору» на кордон як культурно сконструйований міфологічний феномен;
- виявлення головних стратегій творення естетики ідентичності, політики пам'яті і кордонів після проголошення незалежності України і дотепер;
- аналіз впливу риторики (вербальної, аудіовізуальної) кордоноутворення на свідомість громадян;

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОЄКТУ ТА ЇХ НАУКОВА НОВИЗНА (до 10 рядків)

Від реалізації проєкту очікується розвиток теорії «Border Studies» з урахуванням українських реалій політики ідентичності і культурної пам'яті; розробка теоретичної моделі ре/деконструювання кордонів засобами культури, медіа та ідеології через дослідження проблематики національної ідентичності та політик пам'яті; актуалізація в науковому мисленні України понять «риторика кордонів», «політика ідентичності», «політика пам'яті», «біополітичний фокус кордоноутворення» (body / border), «археологія знання про кордони» та адаптація їх до потреб навчально-виховних процесів у ЗСО та ЗВО. Набуття такого

результату гостро актуальне і вкрай складне. Дослідження проблем національної ідентичності і пам'яті у зв'язку з їхнім виходом на тему кордонів України в літературі та медіа є проєктом унікальним.

5. НАУКОВА ТА/АБО ПРАКТИЧНА ЦІННІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ (до 10 рядків)

Результати роботи полягатимуть у розробці теоретичної моделі взаємодії процесів національної ідентифікації і творення наративів історичної пам'яті з конструюванням кордонів державою засобами культури, медіа та ідеології. У практичному сенсі ця модель корелюватиме з рекомендаціями для державних інституцій і структур, які опікуються безпекою України, ідеологічною атмосферою, культурною політикою, щодо видів, типів, якостей кордонів, середовищ формування цих якостей, закріплення, збереження й руйнації кордонів, причин і змін у реальному світі, які призводять до появи нових. Результати проєкту використовуватимуться поза межами організації-виконавця у трьох напрямках: науково-освітнього університетського простору, державотворення в умовах зовнішніх і внутрішніх загроз в частині усвідомлення національної ідентичності та забезпечення суспільної стабільності та безпеки, а також консолідації української молоді в Україні та закордоном.

Керівник проєкту: Поліщук Ольга Леонідівна

Підпис:

Підпис <u>Поліщук О. Л.</u> засвідчую
Початковий ВК <u>О.А. Саєнко</u> О.А. Саєнко

